

Tuần 6**Tiết 118**

Văn bản :

ÔN TẬP VỀ THƠ**I. Lập bảng kê các tác phẩm thơ hiện đại**

ST T	Tên bài	Tác giả	Năm s/tác	Thể thơ	Tóm tắt nội dung	Đặc sắc nghệ thuật
1	Đồng chí	Chính Hữu	1948	Tự do	Tình đ/c của những người lính dựa trên cơ sở cùng chung cảnh ngộ và lí tưởng c/đấu, góp phần quan trọng tạo nên sức mạnh và vẻ đẹp tinh thần của người lính CM.	Chi tiết, h/ảnh, ngôn ngữ giản dị, chân thực, cô đọng, giàu sức biểu cảm.
2	Bài thơ về tiểu đội xe không kính	Phạm Tiến Duật	1969	Tự do	Qua h/ảnh độc đáo - những chiếc xe không kính, khắc hoạ nổi bật h/ả những người lính lái xe với tư thế hiên ngang, tinh thần dũng cảm và ý chí giải phóng miền Nam	Chất liệu hiện thực sinh động, h/ả độc đáo, giọng điệu tự nhiên khoẻ khoắn, giàu tính khẩu ngữ.
3	Đoàn thuyền đánh cá	Huy Cận	1958	Bảy chữ	Những bức tranh đẹp, rộng lớn, tráng lệ về TN, vũ trụ và người lao động trên biển. Thể hiện cảm xúc về TN, lao động và niềm vui trong c/sống mới.	Nhiều h/ả đẹp, rộng lớn được s/ạo bằng liên tưởng, tưởng tượng; âm hưởng khoẻ khoắn, lạc quan.
4	Bếp lửa	Bằng Việt	1963	7chữ và tám chữ	Những kỉ niệm đầy xúc động về tuổi thơ, về người bà, về bếp lửa và nỗi nhớ quê hương thiết tha.	Giọng thơ truyền cảm, da diết; h/ả thơ chân thực, giàu sức biểu cảm.
5	Khúc hát ru.... mẹ	Nguyễn Khoa Điềm	1971	Tám chữ	Tình yêu thương con gắn với tình yêu quê hương, đất nước, tinh thần c/đấu và khát vọng tương lai của người mẹ dân tộc Tà-ôi.	Giọng thơ ngọt ngào, trầu mến, giàu nhạc điệu.
6	Ánh trăng	Nguyễn Duy	1978	Năm chữ	Từ h/ả ánh trăng, nhắc nhở về những năm tháng gian lao của người lính, nhắc nhở đạo lí “Uống nước nhớ nguồn”.	Giọng thơ tâm tình, tự nhiên mà giàu triết lí, h/ả giàu sức biểu cảm.
7	Con cò	Chế Lan Viên	1962	Tự do	Từ hình ảnh con cò trong những lời hát ru, ca ngợi tình mẹ con và ý nghĩa của lời ru đối với c/sống con người	Vận dụng sáng tạo ca dao và điệu ru; nhiều câu thơ đúc kết những suy ngẫm sâu sắc.
8	Mùa xuân nho nhỏ	Thanh Hải	1980	Năm chữ	Tình yêu và niềm gắn bó với mùa xuân, với TN, với cuộc đời; tự nguyện làm mùa xuân nhỏ dâng hiến cho mọi người, cho cuộc đời chung.	Thể thơ năm chữ dung dị, ngôn ngữ giàu sức truyền cảm, giàu chất nhạc và chất hoạ
9	Viếng lăng Bác	Viễn Phương	1976	Tám chữ	T/cảm nhớ thương, kính yêu, niềm xúc động sâu sắc và niềm tự hào của nhà thơ đối với Bác Hồ .	Lời thơ tha thiết, ân tình, sâu nặng, giàu tính nhạc.
10	Sang thu	Hữu Thỉnh	1977	Năm chữ	Những biến chuyển nhẹ nhàng của TN , đất trời lúc giao mùa từ hạ sang thu qua cảm nhận tinh tế của nhà thơ.	Hình ảnh TN được gọi tả bằng những cảm giác tinh tế, giàu sức biểu cảm.
					Thể hiện t/cảm gia đình ấm cúng,	Từ ngữ, h/ảnh vừa cụ

11	Nói với con	Y Phương	Sau 1975	Tự do	niềm tự hào về truyền thống và sức sống mạnh mẽ của quê hương, dân tộc.	thể, giàu sức gợi cảm, vừa gợi ý nghĩa sâu xa.
----	-------------	----------	----------	-------	---	--

2. Sắp xếp theo từng giai đoạn lịch sử:

- Giai đoạn kháng chiến chống Pháp: 1945-1954
- Giai đoạn 1955-1964:
- Giai đoạn 1965-1975:
- Sau 1975:

II. Tổng kết về một số nét chính về nội dung và nghệ thuật .

1. Một số đề tài.

a. Tình mẹ con trong các bài thơ: “*Khúc hát ru những em bé ... lưng mẹ, Con cò, Mây và sóng*”

* Giống nhau:

- Nội dung: Đề đề cập đến tình mẹ con, ngợi ca tình mẹ con thấm thiết,
- Cách thể hiện: Đề dùng điệu ru, lời ru của người mẹ

* Khác nhau: nội dung tình cảm, cảm xúc trong từng bài khác nhau, mang nét riêng biệt:

+ **Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ**: thể hiện sự thống nhất của tình yêu con với tình yêu đất nước, gắn bó với cách mạng.

+ **Con cò**: khai thác và triển khai tứ thơ từ hình tượng con cò trong ca dao để ca ngợi tình mẹ và ý nghĩa của lời ru.

+ **Mây và Sóng**: Hoá thân vào lời trò chuyện hồn nhiên của em bé để thể hiện tình yêu thấm thiết của mẹ với con.

b. Hình ảnh người lính và tình đồng chí, đồng đội trong các bài thơ "Đồng chí", "Bài thơ về tiểu đội xe không kính" và "Ánh trăng".

* Điểm giống nhau:

- Đề viết về người lính cách mạng với vẻ đẹp trong tính cách và tâm hồn

* Điểm khác nhau: Mỗi bài lại khai thác những nét riêng và đặt trong những hoàn cảnh khác nhau

- **Đồng chí**: viết về người lính thời kỳ đầu kháng chiến chống Pháp.

- **Bài thơ về ...**: khắc hoạ hình ảnh người lính lái xe trên tuyến đường Trường Sơn thời kỳ kháng chiến chống Mỹ.

- **Ánh trăng**: nói về suy ngẫm của người lính đã đi qua cuộc chiến tranh.

3. Bút pháp sáng tạo của hình ảnh thơ.

- **Đoàn thuyền đánh cá**: chủ yếu dùng bút pháp tượng trưng, phóng đại với nhiều hình ảnh liên tưởng, tưởng tượng, so sánh mới mẻ, độc đáo.

- **Ánh trăng**: đưa vào nhiều h/ả, chi tiết rất bình dị.

- **Mùa xuân nho nhỏ**: Sử dụng nhiều hình ảnh đẹp, gợi cảm, những so sánh, ẩn dụ sáng tạo.

- **Con cò**: Hình ảnh thơ mang ý nghĩa biểu tượng, kết hợp giữa thực và ảo, ...

2. Phân tích một khổ thơ mà em thích trong các bài thơ đã học .